

Bulletin

Een uitgave van de Hersteld Hervormde Gemeente te Apeldoorn

Jaargang 5 – nummer 37

Vrijdag 11 juni 2010

Wie is God?

Wilt u eens over het bestaan en de eigenschappen van God schrijven, zo werd mij gevraagd.

Dit is een heel wijd onderwerp, maar ik zal er iets (tamelijk willekeurig) over schrijven.

Opmerkelijk dat Mozes het boek Genesis niet begint met de vraag: bestaat er wel een god? Of: bestaat de Heere eigenlijk wel? Vragen die wij nog al eens stellen. Mozes en de Israëlieten, de eerste lezers van zijn vijf boeken, hebben het bestaan van God ervaren. Zij zijn uit Egypte uitgeleid en hebben Zijn wondere verlossingsdaden meegemaakt. Ze twijfelden misschien aan duizend dingen, maar niet aan het bestaan van deze God. Dit is ook voor ons de enige oplossing in geval van twijfel: ervaring opdoen van God, Die machtig en goed is.

Waarom zouden we geloven dat er 'iemand' is die we moeten gehoorzamen, terwijl die 'iemand' zich nooit aan ons bekend maakt?

Willen we weten Wie God is? Laten we Hem dan vragen Zich aan ons bekend te maken. Middelen hierbij zijn: nadenken over alles wat leeft, en u afvragen: kan dit werkelijk zonder God zijn ontstaan? De Bijbel onbevooroordeeld lezen, en u afvragen: zou dit allemaal ontsproten zijn aan het menselijk brein? Tot God bidden met een ontvankelijk hart, en u afvragen: hoe leeg zou alles zijn als God er niet was?

Verder: zou u willen dat God bestond? Zo, zoals de Bijbel Hem tekent? En dat Hij uw God was? Zoek de Heere dan nu Hij Zich nog laat vinden.

Bestaat God niet – dan verliest de gelovige bij zijn sterven niets.

Bestaat Hij wel – dan verliest de ongelovige bij zijn sterven alles.

Wie is God?

Uit de natuur weten we dat God almachtig is. Niemand anders zou het heelal kunnen maken. Kijken we hoe alles wat leeft en beweegt, functioneert, dan komen we tot de conclusie: deze Maker is bijzonder wijs. Verder kunnen we misschien nog concluderen dat Hij goed is: denk aan de smaak, om maar één ding te noemen. God heeft ons er niet toe veroordeeld dat we moeten eten zonder er ooit zin in te hebben, maar geeft ons een smaakorgaan zodat we van het dagelijkse eten kunnen genieten...

Wanneer we in het zondvloedverslag als het ware over de schouders van de Noach meekijken, merken we dat God ontzettend toornig kan zijn: boos over de zonden, die wij doen. Om van te schrikken, vindt u niet? Heel de wereldbevolking laten sterven omdat ze zo zondigen...

Kijken we even later in hetzelfde boek, dan constateren we met verbijstering dat God met hemelvuur vier steden en al hun inwoners (ook peuters en kleuters) verbrandt. Allemaal omdat zonde blijkbaar zo erg is.

Aan de andere kant zien we ook dat die heilige God Die de zonde zo haat en verafschuwt, met zondaren omgang heeft. Hij praat geduldig met Kaïn, wanneer die moordplannen heeft en zelfs nadat hij ze heeft uitgevoerd. Hij waarschuwt hem en geeft hem tijd om zich met berouw tot God te keren.

God haat blijkbaar alle zonden. Toch heeft Hij zondaren lief. Snapt u dat?

(vervolg op pagina 3)

Kerkdiensten:	Collectes:	Kinderoppas:	B.H.V.	CD nr:
Zondag 13 juni				
09:30 uur	Ds. R. van Kooten (<i>Voorbereiding</i> <i>Heilig Avondmaal</i>) Vz. Ps. 99 : 1	1. Eredienst 2. Kinderevang. Kerkrade 3. Kerkvoogdij	Mw. A. Bijkerk Elise Bijkerk Reserve: Rosanne Bijkerk	Mw. E. Dekker 711
16:30 uur	Ds. J. Koppelaar (Abbenbroek) Vz. Ps. 100 : 1 en 4	1. Eredienst 2. Kinderevang. Kerkrade 3. Kerkvoogdij	Mw. A. Beaujon Marnix Balkenende Reserve: Emmy Tichem	Mw. E. Dekker 712
Zondag 20 juni				
09:30 uur	Ds. R. van Kooten (<i>Viering</i> <i>Heilig Avondmaal</i>) Vz. Ps. 101 : 2	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Kerkvoogdij 4. Spaans Ev. Zending	Mw. E. van de Riet Ezra van de Riet Reserve: Martha van de Riet	Mw. B. Harskamp 713
16:30 uur	Ds. R. van Kooten (<i>Dankzegging</i> <i>Heilig Avondmaal</i>) Vz. Ps. 102 : 10	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Kerkvoogdij 4. Spaans Ev. Zending	Mw. M. Mekelenkamp Edith Mekelenkamp Reserve: Janine Mekelenkamp	Mw. B. Harskamp 714
Zondag 27 juni				
09:30 uur	Ds. R. van Kooten Vz. Ps. 103 : 3	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Aflossing kerkgebouw	Mw. C. Brouwer Sanne Terlouw Reserve: Rosalinde Terlouw	Dhr. H.T. Mandemaker 715
16:30 uur	Ds. A.A.F. vd Weg (Soest) Vz. Ps. 104 : 17	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Aflossing kerkgebouw	Mw. L. Koster Christine Koster Reserve: Aad van de Starre	Dhr. H.T. Mandemaker 716
Zondag 4 juli				
09:30 uur	Ds. G.A. vd Brink (<i>Kralingse Veer</i>) Vz. Ps. 105 : 5	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Kerkvoogdij	Mw. I. Slingerland Laura Balkenende Reserve: Sanne Tichem	Mw. M.E. van Vlastuin 717
16:30 uur	Ds. R. van Kooten Vz. Ps. 106 : 3	1. Eredienst 2. Diaconie 3. Kerkvoogdij	Dhr. en mevr. Langbroek Reserve: Roland van de Berge	Mw. M.E. van Vlastuin 718

(5 minuten voor aanvang van elke dienst vinden de afkondigingen en voorzang plaats)

(vervolg van pagina 1)

Gods karakter

We lezen in de Bijbel over allerlei karaktereigenschappen van God. Om er één te noemen: Hij is alomtegenwoordig. Dat betekent: overal aanwezig. Oei, denkt u misschien: dat vind ik niet altijd even leuk... Willen we wat verbergen, dan lukt dat niet, zegt God in Jeremia 23 vers 24: "Zou iemand zich in verborgen plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien?", spreekt de HEERE. "Vervul Ik niet de hemel en de aarde?", spreekt de HEERE.

Aan de andere kant: voelt u je bedreigd? Weet u niet welke beslissingen u moet nemen? Bent u bang voor de toekomst? Dan is het een troost te weten dat God overal is, en dat u dus nooit buiten het bereik van Zijn macht en hulp bent.

Zit u met onoplosbare problemen? Is uw hart boordenvol raadsels? Weet u het allemaal niet meer? Dan is het een opluchting te bedenken dat de Heere alles weet. Ja, dat staat ook in de Bijbel, niet alleen is Hij alomtegenwoordig, maar Hij is ook alwetend. Dat kan de dichter van Psalm 139 niet klein krijgen. Hij staat verwonderd. Zo'n God heeft hij nu. Zo'n God zorgt voor hem. Met zo'n God mag hij elke nieuwe dag beginnen. Zo kan hij het leven, met de grootste problemen en moeiten en spanningen en teleurstelling aan: "God is tegenwoordig, God is in ons midden, laat ons diep in 't stof aanbidden!"

God is barmhartig

Wat houdt het in om barmhartig te zijn? Als wij door Gods kracht weer op Hem gaan lijken (wilt u dat trouwens?), dan worden we dus ook, net als Hij, barmhartig. We kijken dan met medelijden naar onze naaste in ellendige omstandigheden. We zien die jongen of dat meisje, die man of vrouw, met heel andere ogen dan anders: u wilt helpen.

Met dit verschil: onze barmhartigheid wordt opgewekt door iemand die meelijwekkend is. Gods barmhartigheid wordt daar niet door opgewekt, maar die is er terwijl wij niet meelijwekkend zijn.

Waarom blijkt Gods barmhartigheid? Een voorbeeld van barmhartigheid staat in Jona 3 en 4: de bevolking van Ninevé bekeert zich en wordt door de barmhartige God gespaard, niet vernield.

Zo is God nog. Doe als de koning van Ninevé: hij wist wel niets van Gods barmhartigheid, maar zei toch: "Wie weet"; en hij riep ernstig tot God om genade.

Ds. W. Pieters Garderen

Van de kerkenraad

D.V.

Voor alle data geldt 'Zo de Heere wil en wij leven'

Nieuwe leden

In de afgelopen week zijn Joan en Truus Koster met hun zoon Louis (doop)lid geworden van onze gemeente. Familie Koster woont nu nog in Rhenen en waren eerder lid van de Gereformeerde Gemeente in Nederland daar. Zij wilden zich aansluiten bij de Hersteld Hervormde Kerk maar doordat ze gaan verhuizen naar Frankrijk was niet duidelijk bij welke gemeente zij lid konden worden. Familie Koster heeft in Frankrijk een Bed en Breakfast overgenomen. Zij willen daar Nederlandse probleemjongeren op gaan vangen.

Louis zal afstandsonderwijs gaan volgen op de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap. Daarvoor moet hij een aantal weken in Apeldoorn naar school. In die periode zullen zijn ouders een huisje huren in Apeldoorn waardoor de HHG Apeldoorn in beeld kwam als 'thuisgemeente'. Familie Koster heeft enige tijd de diensten meegeluisterd via internet en is de afgelopen periode een aantal keren in de kerk geweest.

Om hun werk te ondersteunen is een stichting opgericht met de naam L'Abri. Op de website staat daar het volgende over te lezen: 'Stichting L' Abri is een Nederlandse stichting die zich ten doel stelt bepaalde Nederlandse jongeren en jongvolwassenen te begeleiden in een moeilijke periode in hun leven. L' Abri is het Franse woord voor "schuilplaats". Een schuilplaats is een soort herberg waar je tijdelijk onderdak kunt krijgen.'

Op D.V. maandag 5 juli is de officiële verhuizing. Zondag 4 juli zijn ze 's middags in de kerk en krijgt u de gelegenheid na afloop van de dienst hen buiten of in de zaal achter de kerk de hand te drukken.

Het adres van de familie Koster wordt La Montagne Bed & Breakfast, L 'Ormeteau, 71700 Tournus, Frankrijk. Telefoon +33(0)385517202.

Voor meer informatie over hun project kunt u kijken op www.la-montagne-bourgogne.com en www.labri-france.com.

Van uw predikant

Dienst van het woord:

Zondagmorgen voorbereiding. Ik hoop met u te luisteren naar vraag en antwoord 81 die we nog niet behandeld hebben. Expliciet komt nu de vraag aan de orde: Voor wie is het Avondmaal van de Heere ingesteld? Hier moet ieder goed luisteren voor zichzelf. Wee degenen die bezig zijn met anderen of met aantallen en zichzelf vergeten. Ieder belijdend lidmaat wordt aangesproken en je valt er dan binnen of buiten. En als er geen verandering komt dan correspondeert dat binnen en buiten met onze eeuwige bestemming. En dat maakt het dus heel aangrijpend!

's Middags hoopt onze broeder en vriend ds. J. Koppelaar voor te gaan. Zijn levensweg is niet eenvoudig. Het gehoor neemt af. Er moesten in België enkele ingrijpende operaties worden ondergaan. En toch mag hij blijmoedig verder gaan. We wensen u een rijke zondag toe.

Overleden

We leven mee met de fam. Vader, waar vorige week de vader van Anna Vader op 85-jarige leeftijd is overleden. Hij is 8 weken terug opgenomen in het ziekenhuis met maag- en darmklachten. Na onderzoek bleek een hartklep verkalkt te zijn. Hij heeft een aantal keren bloed gekregen maar het lichaam maakte daar nu antistoffen tegen. Hij mocht echter weten dat na de dood het leven hem bereid was. Zo mocht hij uitzien naar het einde van dit aardse leven dat voor hem het begin mocht zijn van het eeuwig met de Heere zijn. Wat is dat een heerlijke nalatenschap!

Tegelijk gun je het hem. Het is een geweldige troost. Wij mogen dan treuren maar niet als degenen die de hoop niet hebben. Zo mag er ook voor het verdriet plaats zijn, nu je geen ouders meer hebt. Je staat nu zelf in het voorste gelid. Godzijdank dat je mag weten dat de hemelse Vader je nimmer zal verlaten!

Jubileum

Woensdag 2 juni mocht het echtpaar Stam - van Dalen 45 jaar getrouwd zijn. Mede vanwege het recente overlijden van zoon Rene is er aandacht aan gegeven in de intimiteit van de familiekring. Goed dat het laatste wel gebeurd is. De gedenkstenen mogen opgericht

worden voor de trouwe zorgen en weldaden van de Heere. En die zijn er wat! Als je zo terugwandelt door de jaren. Je de zorgen en noden voor de geest haalt en nu achteraf mag opmerken hoe de Heere er in meegekomen is en water veranderd heeft in wijn, dan zijn het dagen van verwondering. En wat is het dan genade van de Heere om te mogen beamen dat de Heere goed is. Goed is Zijn nemen, God in Zijn geven.

En dit jubileum heeft dan nog het bijzondere randje van de ziekte van Kahler. We zien u weer iets van uw vroegere uitstraling terugkrijgen. De chemokuur mocht tot hier toe gezegend worden. De Heere beware u nog menig jaar voor elkaar en voor het volgende geslacht om te verkondigen dat de Heere goed is.

Zieken

Anneke van den Brink mocht zondag weer tweemaal met ons opgaan. Dat was een hele onderneming, want de weg na de operatie is niet eenvoudig geweest. We hopen dat deze zomertijd goed mag doen. Mevr. Alie van de Ruitenbeek werd ook geopereerd. Een operatie die veel napijn meebrengt. De pijnstillers mogen gelukkig hun werk doen. De bezige bij is wel aan banden gelegd, maar het zou een voorrecht zijn als de pijn nu veel minderen mag zijn dan eerst.

Ook Joran van Erk werd weer geopereerd. Het ventje heeft veel pijn gehad. We hopen dat het nu goed mag gaan. Verder denken we aan Matthias Brouwer, aan de fam. Van Mourik, aan Ellen, Pia en Jolanda. Tenslotte aan ons kostersechtpaar dat wacht op de oproep uit Groningen.

Israël (3)

Zaterdag 1 mei begint voor mijn vrouw en mij heel ongelukkig. Vrijdags heb ik de reisleader even geplaagd dat ik hem pas laat aan de ontbijttafel ontdekte. Zaterdag klopt hij bij ons op de deur: "waar blijft u?" "Geintje", zeg ik tegen mijn vrouw: "Florian wil ons terugpakken". We zijn naar mijn mening mooi op tijd, *denk ik*. Ja, daar waarschuw ik in de preek voor: je moet niet denken, maar het weten. We zijn mooi een uur te laat. Wat is er gebeurd? We hebben mijn wekker meegenomen die zich 's nachts gelijk zet met de zender in Duitsland. In Israël moet de tijd een uur vooruit. U raadt het al. 's Nachts is er blijkbaar een satelliet overgekomen en die heeft mijn wekker teruggezet op de oude tijd in Nederland. Ja, dat scheelt een uur. Vreselijk, zonder eten de bus in. Er wordt luid geapplaudisseerd als we binnenstappen. Zo

overdonderend dat het geen enkele zin heeft een verklaring af te leggen.

Het leger

Als wij zijn ingestapt start David de bus en we beginnen de reis naar Nazareth Village. Onderweg geeft Marianne de gids ons heel veel informatie. Ze vertelt ons over de kruisvaarders, de Turken, de Oosters Orthodoxen, et cetera. We rijden door Galilea. Er zijn veel Arabische dorpen. Deze Arabieren zijn Israëli's. Ze vertelt dat er dus Israëli's zijn die moslim zijn; Israëli's die joods zijn en Israëli's die christen zijn. De joodse jongens gaan drie jaren in dienst en daarna moeten zij tot hun 45ste ieder jaar één maand terugkomen. Nu reken dat maar even uit. Wat een verschil met ons land! Arabieren worden in het leger niet opgenomen. Ze zijn in hun loyaliteit niet te vertrouwen. Sommige bedoeïenen mogen wel in het leger. Zij worden vooral als spoorzoekers gebruikt. Zo hebben zij al heel wat diensten bewezen ook tijdens de zesdaagse oorlog.

Kana

We naderen Kana in Galilea. Het is vreemd om met de bus deze plaats binnen te rijden. Kana is tegenwoordig volledig Arabisch en dat is goed te zien aan het straatbeeld en de winkels. De gids vertelt dat nog steeds voor een bruiloft veel mensen worden uitgenodigd. Driehonderd mensen op je bruiloft is weinig. Je nodigt je hele familie uit, de mensen van je werk, et cetera. Je zoekt een hele grote zaal. De gasten geven geld, niet minder dan 50 euro per persoon. Dus als een gezin met vier kinderen gaat, geven ze 300 euro. Bij de besnijdenis gebeurt het ook weer.

Er staat dat op de derde dag de wijn op is. De derde dag is, volgens de uitleg van de gids, de dag waarop je veel geluk mag verwachten, omdat de derde dag een speciale dag is. Het is de eerste en enige keer dat de Bijbel tweemaal vermeldt dat God zag dat het goed was! Lees het maar na in Genesis 1:9-13. Mij was het nooit opgevallen en de conclusie die eruit getrokken wordt is nieuw.

Voor het jonge paar in Kana begon op die dag de ellende. Nog steeds is het een grote schande als er niet genoeg eten of drinken is. We rijden verder naar Nazareth. We ontdekken dat Kana en Nazareth tamelijk dicht bij elkaar liggen. Jezus de Nazarener. Jezus van Nazareth. Nog steeds is Nazroet de aanduiding voor christendom. Nazareth is nu een heel grote plaats. De meeste inwoners zijn moslim. We zien dan ook heel wat minaretten boven de huizen uitsteken. Er zijn ook wel Arabieren

christen geworden zijn, maar dat geeft dan veel spanning.

Tegen de heuvel naar boven ligt nog een Nazareth: Nazareth Illit genaamd, Opper Nazareth. Hier wonen Joden die van elders zijn teruggekeerd. Vooral Russische Joden. Beneden en Boven Nazareth hebben elk een eigen burgemeester.

Nazareth Village

We gaan nu naar Nazareth Village (www.nazarethvillage.com). Een geweldige ervaring. Hier werkt Maarten Dekker namens Deputaatschap Israël van de Gereformeerde Gemeenten. Maarten Dekker heeft theologie gestudeerd in Leiden samen met mannen als Dr. H.van den Belt (docent namens de Gereformeerde Bond in Utrecht), dr.A.Goudriaan (docent patristiek aan de VU) en mijn broer prof.dr. G.H. van Kooten (NT, RU te Groningen).

Maarten Dekker geeft hier leiding aan een soort openlucht museum waar de tijd van de Heere Jezus wordt weergegeven. Hoe ging de akkerbouw? Wat was een akker? Hoe is een wijngaard? Een wijnpers? Een olijvenpers? Hoe werd wol geverfd? Hoe werkte Jozef als timmerman? Met de jongeren hebben we dit als bijzonder leerzaam ervaren. Het was fijn dat Maarten Dekker zelf ons op deze zaterdag wilde rondleiden, terwijl het niet zijn dagelijks werk is en ook nog eens zijn vrije dag. We troffen het. Er was net een delegatie geweest van SGP en de Christen Unie en er waren ook familieleden over. Dit gezin maakt de rondleiding met ons mee.

Het is een schitterend project dat je vlakbij een ziekenhuis vindt. De bekende predikant Robert Murray M'Cheyne (21 mei 1813 – 25 maart 1843) verlangde iets te doen voor Israël. Zo is hij verbonden met de bouw van een ziekenhuis in Tiberias en Nazareth. Tevens werd er ook veel grond omheen gekocht en daar vinden we nu Nazareth Village. Een project dat wijd en zijd veel respect afdwingt. Het is door de Israëli'sche overheid gecertificeerd op kwaliteit. In 1990 zijn archeologen gaan graven en troffen een wijngaard uit de 1^e eeuw aan.

Het is goed om de dingen nu voor je te zien. Als je de gelijkenis leest van het zaad dan denken we aan een zaaier in de Noordoostpolder die alle ruimte heeft om met een brede armzwaai het zaad uit te zaaien. Het tegendeel is het geval. Een akker bevond zich vaak tegen een helling aan. Deze was bezaaid met stenen. Deze moesten eerst verwijderd worden. De grotere werden gebruikt voor huisbouw en de kleinere voor een terrasmuur op de akker. Zo vinden we er diverse terrassen boven elkaar,

waarvan de grond wordt tegengehouden door een muurtje. Onvruchtbare grond werd afgegraven en vruchtbare grond teruggebracht. We lopen er doorheen over het pad dat door de akker slingert. Zaad op de rotsstenen van de terrasmuren, tussen de doornen langs de muur en op het pad, je ziet het nu voor je. En eveneens kijk je door de smoes heen "Houdt mij voor verontschuldigd, ik heb een akker gekocht en ga heen om die te bezien". Niemand zou zo gek zijn om ongezien een akker te kopen. Het kon wel een steenhoop zijn.

Werk

In Nazareth Village werken ook mensen. Bijvoorbeeld een Arabier die verkleed is als herder. Dit zijn Arabieren die christen geworden zijn en geen werk meer kunnen vinden. Er werken ook joden die christen geworden zijn. Maarten Dekker vertelt het een en ander van hun moeilijke leefomstandigheden. Onder andere van een soldaat in het leger die christen geworden is en wat hij moet meemaken. "Wat ben je aan het lezen?" wordt er gevraagd. Als ze ontdekken dat het een Nieuwe Testament is, gooien ze het boek in het vuur. Het is immers het boek van de go'im, van de heidenen. Hij is het mikpunt van de spot en de andere militairen willen niet meer met hem omgaan. Een andere soldaat die christen geworden is, vindt op zijn verjaardag een briefje van zijn moeder bij zijn bord: "je bent mijn zoon niet meer". Maarten Dekker vertelt ons ook het verhaal van een ex-moslim die nu theologie studeert. Hij zocht een woordenboek in de bibliotheek en het bleek een NT te zijn. Jaren van eenzame strijd volgden. Hij ging studeren en kwam bij geval bij een predikant op kamer. Hij had allerlei vragen. De dominee spoorde hem aan om aan God Zelf te vragen Zich aan hem te openbaren. God sprak en hij kwam tot geloof en bekering. Als we voor Israël bidden moeten wij deze mensen niet vergeten, maar in het bijzonder opdragen aan de troon van de genade.

Kamelendeur

We leren er heel wat. De nagebouwde huizen zijn erg koel. Ze hebben dikke muren en er zijn alleen kleine venstergaten bovenin de muren. Uit de muren steken in de kamers halve stenen. Deze zijn bedoeld om een klein olielampje op neer te zetten, zodat deze de hele kamer kan verlichten. Denk aan de woorden van de Heere Jezus. Je hoeft als christen geen vuurtorenlicht te zijn, als je maar op de goede plek bent! (Een nadenker!)

Maarten Dekker laat ons ook kennismaken met een kamelendeur. Een grote deur die toegang geeft tot een huis of stad. In deze grote deur zit een klein deurtje. Toen de Turken kwamen om

hen uit te roeien probeerden zij op hun rijdieren binnen te stuiven en de bewoners te doden. Dit was het antwoord. Bij gevaar werd de grote deur gebarricadeerd. Je kon alleen binnenkomen door de kleine deur die niet op de grond begon maar iets hoger. Je moest je been omhoog doen en met je hoofd moest je bukken om binnen te gaan. Voor degene die binnen waren, was het erg gemakkelijk om het hoofd af te hakken. Een kameel kon er wel door als de grote deur geopend werd, maar kon onmogelijk door de kleine. Wordt dit beeld bedoeld door de Heere Jezus?

Het kruis

We zien ook een kruis. Het is heel anders dan we ons tot nu toe hebben voorgesteld. Wij denken aan een heel grote paal van gladgeschuurd hout en daarop een vierkante dwarsbalk. De praktijk was heel anders. De paal was er al. Niet zo hoog als wij denken. De kruiseling bevond zich maar een klein eindje boven de grond. Alleen de dwarsbalk werd meegenomen die aan de bestaande paal verbonden werd. En dan was er nog iets bijzonders. De Romeinen had aan de grote paal een klein dwarsplankje bevestigd waarop de kruiseling kon gaan zitten, want anders zouden zijn wonden uitscheuren. Om te ademen moest de kruiseling zich opheffen (denk aan de gevolgen voor de wonden)! Dit kon niet meer als de benen gebroken werden. Daarom trad dan snel de dood door verstikking in.

Het verwonderde de Romeinen dat Jezus al gestorven was. Toen Hij wist dat alles volbracht was, heeft Hij heeft Zelf zijn ziel en lichaam vaneen gescheurd en zo het offer gebracht. Geheel vrijwillig. Geheel als Degene Die de macht heeft om Zijn leven af te leggen.

Timmerman

Er is ook een werkplaats van een timmerman nagebootst. Dit vooral met het oog op vader Jozef. De joodse vader had twee taken. De eerste is die van de geestelijke opvoeding om zijn kinderen de dingen in te scherpen. De tweede taak is zijn zonen een vak te leren. Markus gebruikt bij Jozef een woord dat zowel met hout als met steen te maken heeft. Dit maakt het waarschijnlijk dat Jozef aannemer geweest is. In zijn tijd liet Herodes een stad bouwen in de buurt van Nazareth. Het is niet onwaarschijnlijk dat Jozef daar aardig werk gehad heeft.

Het is verbazingwekkend hoe vernuftig men te werk ging. We krijgen onder andere een handboor te zien die gaten kan boren. Die rondtolt door deze in beweging te brengen en te houden met een stukje hout met een touwtje er aan. Men had uitgevonden dat een

basaltsteen uit de Zee van Tiberias geschikt is om te gebruiken als slijpsteen. Black en Deckers waren er niet, maar wat nodig was om te bouwen had men op eigen wijze uitgevonden.

Dagelijks leven

We maken kennis met allerlei praktische zaken uit het dagelijkse leven. Bijvoorbeeld een wachttoren in de wijngaard om te waken tegen vossen en dieven. Een wijnpersbak waar mensen, terwijl zij elkaar vasthouden met hun blote voeten de druiven vertrappen. Waarom blote voeten? Als ze sandalen aan zouden hebben, zouden ze de kleine pitten vermalen en die zouden een bittere smaak geven.

Er is ook een olijpers. Voordat men tot het persen overging reinigde men zich voor Gods aangezicht. De beste olie is die van de eerste persing. De olijven worden dan alleen gekneusd. Van deze olie werd een klein kruikje als dankoffer naar de tempel gebracht.

Vervolgens worden er gewichten aangebracht. Hoe meer gewichten, hoe onzuiverder de olie. De persing is ook een beeld voor de Heere Jezus.

Synagoge

Op het terrein van Nazareth Village staat ook een synagoge. In de tijd van de Heere Jezus is de synagoge nog een Beth Knesseth = huis van samenkomst. De tempel is er dan nog en daar gaat alle aandacht naar uit. Als de tempel in 70 n.Chr. verwoest wordt, komt de aandacht op de synagoge te liggen en dan ontwikkelen de Farizeeën er allerlei wetten voor.

Het dak is gemaakt van cipressenhout met riet en leem. Je kunt je voorstellen hoe het dak werd opengemaakt om de verlamde man naar beneden te laten en welke rommel dat naar beneden liet neerwarrelen.

Naast de synagoge is er een ruimte waar de wetsrollen bewaard werden in lemen potten. In de synagoge neemt Maarten Dekker afscheid van ons. Ik spreek hem, zijn vrouw en zoon van vijftien toe en we zingen hen Psalm 134:3 toe. Ik doe een gebed. Het was een bijzondere ontmoeting. Een eenzame post die offers vraagt. Toen Pieter hun oudste zoon achttien werd, werd zijn visum niet meer verlengd. Hij moest direct het land verlaten en studeert nu in Rotterdam. Het werk vraagt offers van deze familie. Maar ze brengen de offers, vanwege de waarde van dat ene offer dat reinigt van alle zonden. En zo leven en werken zij in Israël. De Heere zegene hen. Zondags hebben we tijdens onze kerkdienst voor dit werk gecollecteerd.

Groet

Ontvang onze hartelijk groeten en weest Gode bevolen.

Uw fam.ds.R.van Kooten

“Kom dus tot inkeer en bekeer u, opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heere, en Hij Jezus Christus zal zenden, Die tevoren aan u verkondigd is.”

(Hand. 3: 19 en 20)

Van de kerkvoogdij

Opbrengsten collecten:

Tweede pinksterdag

1. Eredienst	€ 172,75
2. Zendingscollecte	€ 212,10
3. Kerkvoogdij	€ 205,95
Totaal	€ 590,80

Zondag 30 mei 2010

1. Eredienst	€ 357,00
2. Diaconie	€ 337,55
3. Aflossing kerk	€ 420,25
Totaal	€ 1.114,80

Zondag 6 juni 2010

1. Eredienst	€ 345,70
2. Diaconie	€ 313,34
3. Kerkvoogdij	€ 333,50
Totaal	€ 992,54

Berlijnavond op vrijdag 25 juni 2010

(met een collecteopbrengst voor het nieuwe orgel)

Van diverse gemeenteleden heb ik de vraag gekregen of het mogelijk is weer eens een Berlijnavond te organiseren. Welnu dan is er goed nieuws want op D.V. vrijdagavond 25 juni a.s. is het zover. Aan de hand van foto's en films uit mijn verzameling hoop ik die avond een overzicht te geven van de geschiedenis van de stad en van de belangrijkste gebouwen en bezienswaardigheden. Aan bod komen onder meer de keizertijd, de NAZI tijd, de

vernietiging in de Tweede Wereldoorlog en de bouw en afbraak van de Berlijnse muur.

Ook het paleis waar onze Koning Willem I woonde en in 1843 is gestorven komt aan de orde.

De avond begint om 19.00 uur en eindigt om circa 21.00 uur zodat ook gezinnen met kinderen erbij kunnen zijn. De toegang is gratis. Er zal een collecte worden gehouden waarvan de opbrengst is bestemd voor de aanschaf van het nieuwe orgel. Bent u van plan te komen laat ons dat dan weten via een email aan davidhak@talk21.com. We weten dan op hoeveel personen we kunnen rekenen voor de zaalopstelling. Allen van harte welkom!
D. Hakkenberg

Het 'rode boekje' komt er aan !

U kent allen ongetwijfeld de gemeentegids met de geelkleurige kaft. U vindt hierin per 'pastorale eenheid' de nodige informatie over de leden van onze gemeente en met name de gegevens die van belang zijn om met elkaar contact op te nemen. Wat u er niet in aantreft is informatie over producten en diensten die onze gemeenteleden in het dagelijks leven aanbieden en die in veel gevallen interessant zijn om te weten voor de andere leden van de gemeente. Door de snelle groei van de

gemeente weten we soms niet het antwoord op vragen als:

- Bij wie kan ik terecht als ik overweeg een nieuwe auto te kopen?
- Is er een notaris die mij helpen kan met het opstellen van een testament of de aankoop van een woning?
- Waar kan ik terecht voor hulp bij mijn belastingaangifte?
- Wie kan een torenkraan regelen om op het dak van mijn huis te komen?

Behalve voor beroepsmatige producten en diensten kunnen er ook andere diensten door gemeenteleden worden gezocht. Bijvoorbeeld:

- Wie wil er 's avonds een keer op onze kinderen passen?
- Wie helpt mij met het maken van een website of bij een internet probleem?
- Wie zoekt bijverdienste met het maaien van mijn gazon?
- Wie biedt strijkservice aan?

Het rode boekje gaat antwoord geven op al deze vragen. Binnenkort krijgen alle gemeenteleden een uitnodiging om tegen een kleine vergoeding hun advertentie op te laten nemen in dit boekje. De opbrengst van de advertenties is bestemd voor de aanschaf van het nieuwe orgel. Houd dus uw email in de gaten!

Nieuwe collectebonnen

Met ingang van de maand juni 2010 zijn de nieuwe collectebonnen beschikbaar gekomen. Ze zijn herkenbaar aan de rode kleur voor de bonnen van € 0,60 en de beige kleur voor de bonnen van € 1,00. De bonnen van € 5,00 houden de bekende groenachtige kleur.

De nieuwe bonnen zijn geldig tot en met 31 december 2012. De nog in omloop zijnde bonnen die tot en met mei 2010 zijn uitgegeven blijven nog geldig tot en met 31 december 2010.

De kerkvoogdij

Boekje 'Statenvertaling Herzien' is binnen

De herdruk van het boekje 'De Statenvertaling Herzien' is gereed. Voor degenen die dit besteld hebben naar aanleiding van de onlangs gehouden voorlichtingsavond ligt a.s. zondag een exemplaar gereed in op de tafel in de hal van de kerk.

Van de diaconie

Collecte kinderevangelisatiewerk Kerkrade

De diaconiecollecte is zondag bestemd voor het kinderevangelisatiewerk in Kerkrade (Zuid-Limburg). Jaarlijks wordt in Zuid-Limburg een jongerenevangelisatiekamp georganiseerd. Jongeren uit het hele land verblijven een week in het zuiden om huis-aan-huis met de mensen te spreken en hen in raking te brengen met het evangelie.

Vorig jaar is voor het eerst gewerkt in Kerkrade. In deze stad zijn de gevolgen van de vergrijzing volop zichtbaar. Flats worden gesloopt omdat de bevolking krimpt. In sommige wijken noemen de bewoners hun stad 'het afvoerputje van Nederland. De werkloosheid is hoog, evenals het percentage gebroken gezinnen. Het meest aangrijpend is dat in deze hele stad nergens de Bijbelse boodschap wordt verkondigd

In twee wijken is vorig jaar een buitenkinderclub georganiseerd. Op een gazon tussen enkele flats in, werd een partytentje neergezet en wat vlaggen en slingers opgehangen. Op zaterdagavond zijn huis-aan-huis folders verspreid met een uitnodiging voor de kinderen tussen vijf en twaalf jaar om de club te bezoeken. Op maandag kwamen enkele kinderen. Vanaf de balkons werd door ouderen argwanend gekeken wat we aan het doen waren. Naarmate de week vorderde, kwamen er meer kinderen. In eenvoudige woorden is hen de Bijbelse boodschap verkondigd. Op vrijdagavond waren ze met hun ouders op een bijeenkomst in een zaal. Daar hoorden ook de ouders en buurtbewoners wat de Heere leert en vraagt. We hebben kinderen en ouderen beloofd in 2010 weer terug te komen. Op basis van de ervaringen van vorig jaar hebben we besloten dit jaar in zes wijken een buitenclub te organiseren. Daar omheen zullen in diezelfde wijken de bewoners huis-aan-huis worden benaderd.

Vanuit onze gemeente gaan een aantal jonge mensen naar Kerkrade: Steven en Paulien Middelkoop, Ellen Dekker en Heleen Balkende. De jongeren die een week naar Limburg reizen betalen voor hun deelname € 165,00. Hiervan wordt de kampeerboerderij gehuurd en eten en drinken betaald. Daarnaast is echter ook evangelisatiemateriaal nodig zoals Bijbels, kinderbijbels, folders, boekjes en uitnodigingen. Hiervoor zijn we afhankelijk van giften. We zijn dan ook blij dat de diaconie de collecte van a.s. zondag voor dit doel wil

bestemmen. Graag wil ik die van harte bij u aanbevelen!

Namens het organiserend team, Jan Bayense

Activiteiten

Gemeentedag

De organisatie van de gemeentedag heeft besloten de jaarlijkse gemeentedag te verzetten van zaterdag 24 juni naar [zaterdag 3 juli](#). Noteert u deze datum in uw agenda?

Contactgroep.

Op donderdag, 03 juni 2010 hebben we samen met de ouderen van Emst / Epe e.o. een bezoek gebracht aan het Dominicanenklooster in Zwolle. Nadat we eerst op de gebruikelijke wijze met gebed en Bijbellesing in onze kerk waren begonnen zijn wij gezamenlijk met eigen vervoer in een zon overgoten schepping naar Zwolle gereden. Aldaar werden we vriendelijk opgevangen door de heer J. Bayense, ons allen wel bekend, die daar als manager / coördinator werkzaam is en bij dit bezoek als onze gastheer op trad. Direct na aankomst werden we naar een ontvangstruimte gedirigeerd waar de koffie en thee en iets lekkers uitnodigend uitgesteld stond. Nadat ook de anderen waren gearriveerd heeft onze gastheer middels een PowerPoint presentatie ons het een en ander over het klooster verteld en laten zien. Daarna hebben wij onder zijn geestdriftige leiding een mooie rondleiding gehad, waarbij wij heel wat hebben mogen bewonderen en interessante zaken hebben gehoord. Ik zal niet veel daarover schrijven, maar twee zaken wil ik wel graag vermelden. Het eerste is dat het klooster een gesloten vierkant vormt van zo'n 100 meter aan elke zijde en dat de start van de bouw in een weiland op 03 mei 1900 is aangevangen. Het klooster is gereed gekomen op 12 december 1901 en de bij dit klooster behorende kerk in februari 1902.

Maar dit klooster ligt nu, als het ware, midden in de stad met al z'n drukte en verkeerslawaaï. Dat brengt mij onmiddellijk bij de twee zaak nl. omdat het hier om een gesloten gebouwencomplex gaat, blijkt er een binnentuin in het midden van dit complex te zijn waar haast voelbare stilte heerst. Die opmerkelijke stilte – lawaaï van verkeer is niet te horen – wordt alleen onderbroken door het geluid van een overvliegend vliegtuig als ook door het gezang van diverse vogels. En als je het kunt opbrengen om daar naar te luisteren dan is het alsof je in een andere wereld bent aangekomen. In het Paradijs misschien? Nee, dat weet ik wel zeker van niet, maar wel in een soort van paradijsachtige toestand waarin je, onbedacht, als je daar al wat tegen je medebezoeker zou willen zeggen, dat in ieder geval fluisterend doet. Wat een schitterende plek om te overdenken – mediteren – bidden – stille tijd te houden. Dat wij dat nu juist in een Rooms katholiek klooster hebben moeten aantreffen, vind ik nogal frappant. Na een prima verzorgde “aangeklede” broodmaaltijd te hebben gebruikt, die ook weer door onze gastheer persoonlijk werd begeleid, heeft de pastoraal medewerker H..J. van Marle van Emst Epe de maaltijd besloten met een vrij uitgebreide, maar ook tevens heel aansprekelijke meditatie over de Kamerling uit Morenland en hoe Filippus door de Heilige Geest gedreven hem het Evangelie mocht verkondigen. Maar het bleef niet alleen bij dat mooie en indrukwekkende verhaal uit de Bijbel, want van Marle sprak ons, naar aanleiding hiervan, allen ook persoonlijk aan. Hierna heeft hij de maaltijd met gebed besloten. Nadat we hartelijk van elkaar afscheid hadden genomen waarbij er diverse opmerkingen waren te beluisteren dat we “dit” wel eens vaker samen zouden kunnen doen, zijn we elk weer onze eigen weg gegaan. Terug kijkend op een fijne middag willen wij dhr. J. Bayense op deze wijze nogmaals hartelijk dank zeggen voor zijn inzet en betrokkenheid bij dit alles. Het heeft ons allemaal goed gedaan.

B. Overdijk

Kerkauto:

Zondag 13 juni	Dhr. E. Bongiovanni
Zondag 20 juni	Dhr. H.T. Mandemaker
Zondag 27 juni	Dhr. J. de Boer
Zondag 4 juli	Dhr. D. de Boer
Zondag 11 juli	Dhr. B. Overdijk
Zondag 18 juli	Dhr. H. Oussoren
Zondag 25 juli	Dhr. K. Kaptein
Zondag 1 augustus	Dhr. T. van Ijperen
Zondag 8 augustus	Dhr. L. Schouten
Zondag 15 augustus	Mej. G. Schouten

Terugblik SURVIVAL j.v.12+

Zaterdag 29 mei had de j.v.12+ de **geweldige survival!**

Om 11.00 waren we in Almere en daar begon het avontuur....

Het begon al goed: Iedereen kreeg een **rauw ei** mee, die je de hele survival bij je moest houden.

Lopen over balken, circuit met allerlei hindernissen, brancardrace, pijl en boog schieten.... Wie kan de roos raken?

Naar de overkant over het water.... Dit ging niet zomaar, je moest hiervoor inspanning verrichten.

En de sportiefste onder ons o.a. Jesse, Cees-Jan en Sharon gingen over de moeilijkste baan met hangen aan het touw, zitten op tonnen bereikten ze onder applaus DROOG! de overkant.

De klimwand hoort er ook bij.... lukt het ons om elkaar voorbij te gaan, zonder er van af te vallen?

Het laatste onderdeel: **de apenswing**..... Pas op! Lukt het niet, dan lig je in het modderbad....

Wie durft als eerste? Jesse! En ja hoor hij behaalt de overkant....

De sportiefste!

Wie gaat nu? Niemand durft.... Dan laat de leiding, Evelien en Ellen, zich van de beste kant zien. Evelien gaat als eerste, maar helaas ze gaat kopje onder in het modderbad. Nu Ellen: ook zij gaat kopje onder en komt als groene kikker boven water.

Wie volgt? Wybren en Ronald durven het niet aan. Na lang aarzelen durven er meer deze hindernis te ondernemen, maar helaas niet iedereen haalt droog de overkant.

Ach, de moeders en de wasmachines moesten ook nog wat te doen hebben.

Na de welverdiende patat en snack zijn wij vertrokken naar het **Almeerderstrand**.

Hier hebben wij de rest van middag ons prima vermaakt. Genieten van de zon, een potje

voetballen, gezellig kletsen met elkaar en een aantal van ons gingen zwemmen in het koude water... brr!

Om 16.15u was het echt tijd om te vertrekken naar Apeldoorn.

Na het eten van een ijsje bij **Bobs ijs** bij het Kootwijkerzand, wat ook onvergetelijk was, waren we om kwart voor 6 weer terug bij de kerk.

Het was een geslaagde dag, die zeker voor herhaling vatbaar is!

Mee genieten?! Bekijk dan onderstaande foto's. Meer foto's kunt u (binnenkort) vinden op onze website:

www.hhgapeldoorn.nl/fotos/jv12+

Een hartelijke groet, namens de JV 12+, Ellen Dekker en Evelien Kaptijn

En hoe nu verder?

En wie is dit???

Gelezen

Lloyd-Jones over geestelijke depressiviteit (3)

n.a.v. D. Martyn Lloyd-Jones, *Oorzaken en genezing van geestelijke depressiviteit*, Utrecht 2001

Samengevat door Martijn de Groot

3. Ik zie de mensen als bomen wandelen

Herontdekking

Als alle christenen zouden zijn zoals in het Nieuwe Testament van hen verwacht wordt, dan zou het probleem van evangelisatie eenvoudigweg niet bestaan. De protestantse Reformatie bracht vrede en blijdschap op een wijze, die ze niet meer gekend had sinds de eerste eeuwen en dit was toe te schrijven aan het feit dat de rechtvaardigmaking door het geloof alleen door haar herontdekt werd.

Blijven steken

In Markus 8 staat de gebeurtenis van de blinde te Bethsaïda, die door de Heere Jezus werd ziende gemaakt, maar niet meteen helemaal: eerst zag hij de mensen als bomen wandelen. Deze gebeurtenis heeft ongetwijfeld een diepere betekenis. We kunnen zeggen dat alle wonderen die Jezus verrichtte meer dan alleen maar gebeurtenissen waren. In zekere zin waren het ook gelijkenissen. Veel mensen maken hetzelfde mee als deze man. Veel mensen blijven steken in het eerste gedeelte van het totale genezingsproces, net als dat aanvankelijk bij deze man het geval was. Ze zien nog niet helder, ze zijn nog in de war. Ze zien de mensen als bomen wandelen. Wat betekent dat?

De wil verdeeld

In de eerste plaats hadden ze van bepaalde wezenlijke zaken nog geen begrip. Het tweede dat ze niet duidelijk zien is dat hun hart er niet voor de volle honderd procent bij is. Ten derde geldt dat de wil van deze mensen verdeeld is. Ze zien niet in waarom iemand die zich christen noemt, bepaalde dingen na moet laten en andere dingen moet gaan doen. Ze beschouwen dat als een zekere bekrompenheid. Maar toch hebben ze hun oude leven vaarwel gezegd en zijn ze het in grote trekken eens geworden met de christelijke leer.

Vaag

Dezelfde werkwijze die de Heere toepaste bij de genezing van de blinde man, past Hij soms ook toe bij de bekering. Er zijn mensen die vanaf het begin alles duidelijk zien, maar anderen moeten verschillende stadia doorlopen. Mensen houden vaak niet van zekerheid en duidelijkheid. De aangename vorm van godsdienst is die welke onzeker en vaag is, en omringd is met veel franje en ritueel. Dat de rooms-katholieke kerk zoveel mensen aantrekt, hoeft ons niet te verbazen. Hoe vager de godsdienst, des te aangenamer.

(Volgende keer: 4. "Geest, hart en wil")

Gemeentegids

Willem Hendrik en Sifra van Randwijk beschikken inmiddels naast hun mobiele nummer ook over een vaste telefoonaansluiting. Het nummer is:
055-3013313

Noteert u het in uw gemeentegids?

Activiteitenkalender

Avondmaalszondagen

Zondag 20 juni
Zondag 19 september
Zondag 12 december

Gemeentedag

Zaterdag 3 juli

Kerkenraadsvergadering (20:00 uur)

Dinsdag 6 juli

Gemeentedag

Zaterdag 26 juni

Colofon

Predikant: Ds. R. van Kooten Houttuinen Zuid 1A 7325 RJ Apeldoorn tel. 055 - 3014207 e-mail: r.vankooten@kpnmail.nl	Kerkgebouw: Smaragdstraat 10 7314 HG Apeldoorn tel. 055- 355 51 49 Koster: Dhr. W. van Hartkamp Ampèrestraat 8 7316 KS Apeldoorn tel. 055- 521 42 09 Website: www. hhgapeldoorn.nl	Kinderoppasdienst: Mevr. E. vd Ruitenbeek tel. 055- 533 15 16 Bestellen collectebonnen: 1054.39.452 t.n.v. "Collectebonnen HHG Apeld" o.v.v. aantal en waardebedrag: bijv 2 x € 25 Verkrijgbaar in vellen met de volgende waarden: 25 bonnen à € 0,60 per stuk: € 15,- per vel 25 bonnen à € 1,00 per stuk: € 25,- per vel	CD opnames: Dhr. C.van Buuren tel. 055 - 360 06 13 Bestellen cd's: Rabobank 1104.63.420 t.n.v. Kerkvoogdij HHG Apeldoorn Vooraf te betalen: € 3,50 o.v.v. het cd nr. of d.m.v. een machtigingskaart Bankrekeningnummers gemeente: Kerkvoogdij: Rabobank 1104.63.420 t.n.v. Kerkvoogdij HHG Apeldoorn
Eindredactie: T.O. Bijkerk t.o.bijkerk@planet.nl	Kerkauto en BHV: Dhr. L. Schouten tel. 055- 522 19 54	Distributie collectebonnen: Dhr. L. Schouten tel. 055- 522 1954	Diaconie: Rabobank 1054.39.444 t.n.v. Diaconie HHG Apeldoorn